

Bölüm 21

ÜNİVERSİTE SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN İŞSİZLİK KAYGISI VE GİRİŞİMCİLİK NİYETİ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Bahadır DEMİR¹
Şirin PEPE²
Ali Osman KIVRAK³

GİRİŞ

Gelişen ve ilerleyen teknolojik gelişmeler ile birlikte, insan gücünü kullanma düzeyi ve insan gücüne duyulan ihtiyaçta da aynı oranda azalma görülme-ye başlamıştır. İş imkanlarının azalması ve seçeneklerin kısıtlı olması bireylerin eğitimini aldıkları ve keyifle çalışabileceği iş alanlarının da ortadan kalkmasına neden olmuştur. Genel anlamada iş kelimesi ile kişinin sahip olduğu mesleği icra etmesi, uygulamaya koyması anlaşılabilir. TDK (2018) bir sonuç elde etmek, herhangi bir şey ortaya koymak için güç harcayarak yapılan etkinlik ve çalışmayı iş olarak tanımlar. İşsiz sözüyle, çalışma gücü ve arzusunda olup mevcut çalışma şartlarında kendisine uygun iş bulamayan bireyleri nitelendirilmektedir. Literatür taraması yapıldığında işsizlik ile ilgili farklı tanım ve sınıflamalara rastlamak mümkündür. İşsizlik genel anlamda; açık işsizlik (Zaim 1997; Bozdağlıoğlu 2008) ve gizli işsizlik (Yamak 2008; Ekin 2003; Yüceol 2002) olarak 2 başlık altında incelendiği görülmektedir. Açık işsizlik kavramı ile arızı, mevsimlik, konjonktürel, teknolojik, yapısal işsizlik gibi kavramlara yer verilir iken gizli işsizlik kavramı ile ise sosyolojik yapı içinde, işsizliklerini bildirmekten çekinen, istemedikleri ve kendilerini gerçekleştiremeyecekleri işlerde geçici olarak çalışan bireylerin durumu olarak tanımlandığı görülebilmektedir. İşgücünün istihdamdan fazla olması işsizlik sorunu da birlikte getirir, işsizlerin sayısının işgücüne olan oranı işsizlik ile ilgili sonuca ulaşmayı sağlar. Ekonomideki zayıflıkların nedeni olan işsizlik, makineleşme ve teknolojik gelişim faktörlerine bağlı olarak bir artış göstermiş, sadece bir ülke veya bölgeye özgü bir sorun olmaktan daha öte tüm dünyanın problemi haline gelmiştir.

1 Dr., MEB, Onbeş Temmuz Ortaokulu, Antalya–TURKEY- bahadr77@hotmail.com

2 Dr., MEB, Zeki Altındağ Ortaokulu, Konya–TURKEY

3 Dr.Öğr.Ü., Selçuk Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Konya–TURKEY

sonunda işsiz kalma kaygısına bağlı olarak karamsarlık yaşadıkları kanaatini uyandırmaktadır.

Murat ve Şahin (2011) Gençlerin istihdamı ve işsizlik sorununu çözümü konusunda Almanya, Avusturya, Danimarka, Hollanda'nın başarılı ülkeler olduklarını bildirmektedirler. Almanya'nın ikili eğitim sistemini, Danimarka'nın esneklik sitemini, Hollanda'nın gençlere yönelik aktif iş gücü piyasa politikaları ile gençlere iş sahası yaratarak genç işsiz sayısını oldukça azalttığını aynı çalışmada belirtmektedir. Erdayı (2009) Sosyal tarafların katılımıyla genç işsizlik sorununun çözülmesi konusunda en başarılı ülkelerden bir Hollanda olduğuna vurgu yapmıştır. Güvenceli esneklik, Danimarka ve Hollanda uygulamalarının başarısı sonrasında, 2000 yılında AB'nin öncelikli politikası haline gelmiştir (ÇSGB 2015). ÇSGB (2015) Türkiye'de esneklik-güvence dengesinin henüz sağlanamadığını, AB ülkeleri ile kıyaslandığında, esnek çalışma biçimlerinin yaygın olarak uygulanmadığı, aktif işgücü politikalarının yetersiz olduğunu bildirmektedir.

Keleş ve ark (2012) Amerika, Japonya, İngiltere, Almanya, Fransa, İtalya ve Kanada gibi dünya ekonomisinin % 65'ini temsil eden ülkelerde yıllık ekonomik büyüme ile girişimcilik arasında güçlü bir ilişkinin bulunduğunu belirtmektedirler. İşsizlik sorununun çözülmesi için; işsizlikte başarılı olmuş oluşum ve kuruluşlar incelenerek sosyal yapıya entegre yolları araştırılmasının, işe alım koşulları ve yeterliklerine uygun istihdam alanları oluşturulmasının uygun olacağı düşünülmektedir. Bu çalışma sonuçlarına göre üniversite son sınıf kadın öğrencilerin girişimcilik niyetlerinin erkek öğrencilere nazaran düşük olmasının kültürel ve toplumsal yapı, erkek ve kadına yüklenen statü ve toplumsal rollere bağlı olabileceği, kadınların niteliksel bilgi ve beceri eksikliklerinin fazla olmasına rağmen, işsizlik kaygısını erkeklere göre daha az yaşadıkları söylenilebilir. İşsizliğin önlenbilmesinde farklı ülkelerde, farklı kapsam ve boyutta yapılacak çalışmaların soruna ışık tutabileceği söylenilebilir.

KAYNAKLAR

- Ağca, V. & Yörük, D. (2006). "Bağımsız Girişimcilik ve İç Girişimcilik Arasındaki Farklar: Kavramsal Bir Çerçeve", Afyon Kocatepe Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi, C:8, Sayı:2: 155- 173.
- Altınkök, M., Akbulut, A., Özçetin, S., Demir, B., Özküçük, S. (2018). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin kötümserlik özelliklerinin incelenmesi, The 27th International Congress on Educational Sciences, **1, 2173–2179** doi:10.14527/9786052414743
- Aslan, H. & Aslan, M. (2017). Uzun Süreli İşsizlik ve Etkileri Üzerine Karşılaştırmalı bir Analiz. MCBÜ Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt:15, Sayı:4, Doi: 10.18026/cbayar-sos.371976.
- Ataçocuğu, M.Ş. & Zelyurt, M.K. (2017). Spor Bilimleri Fakülteleri Mezunlarının İşsizlik Deneyimleri Üzerine Nitel Bir Araştırma, Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi, SI (1), 70-97.

- Bozdağhoğlu Uyar, Y. (2008). “Türkiye’de İşsizliğin Özellikleri ve İşsizlikle Mücadele Politikaları”, *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20, ss.45-65.
- Cassidy, T. (2001). Self-categorization, coping and psychological health among unemployed mid-career executives. *Counselling Psychology Quarterly*, 14,303-315.
- Collier, W. (2005). “Unemployment duration and individual heterogeneity: a regional study”, *Applied Economics*, Vol. 37, ss. 133- 153.
- Cooke R, Bewick BM, Barkham M, Bradley M, Audin K (2006) Measuring, monitoring and managing the psychological well-being of first year university students, *British Journal of Guidance & Counselling*, 34, 505-517.
- Culhane JH (2003) “The Entrepreneurial Orientation- Performance Linkage in High Technology Firms: An International Comparative Study”, Thesis for the Degree of Doctor of Philosophy, Graduate School of the University of Massachusetts Amherst.
- Çelik K (2006) Unemployment Experience of Youth in Ankara and Sanliurfa. A Thesis Submitted to The Graduate School Of Social Sciences. Doctoral Thesis, Middle East Technical University.
- ÇSGB (2015) Ulusal İştihadam Stratejisi (<http://www.uis.gov.tr/> Erişim 2018) (2014-2023).
- Ekin N (2003) Türkiye’de İşsizlik, *Kamu-İş*; C: 7, S: 2.
- Erdayı U (2009) “Dünyada Genç İşsizliği Sorununun Çözümüne Yönelik Ulusal Politikalar ve Türkiye”, *Çalışma ve Toplum*, Sayı: 2009/3, p.133-162.
- Ersoy-Kart M, Erdost HE (2008) Unemployment worries among Turkish university students. *Social Behavior and Personality*, **36** (2), 275–288.
- Gizir CA (2005) “Orta Doğu Teknik Üniversitesi Son Sınıf Öğrencilerinin Problemleri Üzerine Bir Çalışma”, *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 1, Sayı 2, Aralık 2005, ss. 196-213.
- Güler, KB (2006) “İşsizlik ve Yarattığı Psiko-Sosyal Sorunların Öğrenilmiş Çaresizlik Bağlamında İncelenmesi”, *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası (Prof.Dr. Toker Dereli’ye Armağan Özel Sayısı)*, 55(1):373-394.
- Gündoğan N, Biçerli K (2004) “Çalışma Ekonomisi”, *Anadolu Üniversitesi Yayın No: 1461, Açıköğretim Fakültesi Yayın No:777*, 105-106
- Hisrich RD, Peters MP (2002) *Entrepreneurship*, Fifth Edition, New York: McGrawHill/Irwin.
- ILO (2017) *World Employment and Social Outlook: Trends 2017* International Labour Office Geneva: ISBN 978-92-2-128881-7 (print) ISBN 978-92-2-128882-4 (web pdf).
- ILO (2018) *World Employment and Social Outlook: Trends 2018* International Labour Office. Geneva, ISBN 978-92-2-131535-3 (print) ISBN 978-92-2-131536-0 (web pdf).
- Karaman S (2009) “Sağlıkla İlgili Programlarda Öğrenim Gören Üniversite Öğrencilerinin Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeyleri”, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Keles HN, Özkan TK, Doğaner M, Altunoğlu AE (2012) “Ön Lisans Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeylerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma”, *Uluslararası İktisadi İncelemeler Dergisi*, Yıl 5, Sayı 9, Ss. 107-118.
- Liñan F, Chen YW (2009) *Development and Cross-Cultural Application of a Specific Instrument to Measure Entrepreneurial Intentions*. *Entrepreneurship Theory and Practice*, Baylor University, 1042-2587.
- Murat ve şahin (2011) AB’ye Uyum Sürecinde Genç İşsizliği, İTO Yayınlar AB Araştırmaları No: 2011-3.

- O'Connel P, Mcguinness S, Kelly E (2010) "A statistical profiling model of long-term unemployment risk in Ireland", ESRI Working Paper Vol. 345, ss. 1-45.
- OECD (2014) "Unemployment", in Society at a Glance 2014: OECD Social Indicators, Paris: OECD Publishing.
- OECD (2015). OECD Skills Outlook 2015 Youth, Skills and Employability, www.oecd.org.
- OECD (2016) <https://data.oecd.org/unemp/unemployment-rate.htm#indicator-chart>,
- OECD (2017) Education at a Glance 2017: OECD Indicators, OECD Publishing, Paris, <http://dx.doi.org/10.1787/eag-2017-en>.
- Savcı İ (2007) "Türkiye'de Genç İşgücü Piyasasının Yapısı ve Genç İşsizliği", TİSK Akademi Özel Sayı -1: 87-108.
- STEM (2015) (fın, teknoloji, mühendislik, matematik) çalışma alanı ve bu alanlardaki kadın oranına göre, yükseköğretime yeni başlayanların dağılımı
- Şeşen H, Basım N (2012) "Demografik Faktörler ve Kişiliğın Girişimcilik Niyetine Etkisi: Spor Bilimleri Alanında Öğrenim Gören Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma", Ege Akademik Bakış Dergisi, Özel Sayı, 21-28
- Tekin Tayfun AN, Korkmaz A (2016) The Unemployment Anxiety Of University Students: A Research on Suleyman Demirel University Students, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt.8 Sayı.17. 2016- Aralık (s. 534-558).
- TUİK (2017) <http://www.tuik.gov.tr> (Erişim 2018)
- TUİK (2018) <http://www.tuik.gov.tr> (Erişim 2018)
- Turgut M, Gökyürek B, Yenel Fİ (2004) "Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarındaki Antrenörlük Eğitimi ve Spor Yöneticiliğı Bölümlerinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Bu Bölümleri Seçme Nedenleri ve Beklentileri Üzerine bir Araştırma", G.Ü. Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 5, Sayı 1, ss.91-99
- Türk Dil Kurumu (TDK) <http://www.tdk.gov.tr> (Erişim 15-05-2018)
- Üstün G, Dedekoç Ş, Kavalalı T, Öztürk F, Sapcı Y, Can S (2014) Üniversite Son Sınıf Öğrencilerinin iş Bulmaya İlişkin Umutsuzluk Düzeylerinin İncelenmesi, Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 3(2), 200-221, 2014 <http://dergi.amasya.edu.tr>
- Waters LE, Moore KA (2002) Predicting self-esteem during unemployment: The effect of gender, financial deprivation, alternate roles, and social support, Journal of Employment Counseling, 39, 171-189.
- Winefield AH (1997) Introduction to the psychological effects of youth unemployment: International perspectives, Journal of Adolescence, 20, 237-241.
- Yamak, R. (2008). Makro İktisada Giriş, Akademi Kitabevi, Trabzon.
- YOK (2018) www.istatistik.yok.gov.tr.
- Yüceol, H.M. (2004). İşsizlik Kuramları ve İşsizlikle Mücadele Politikaları, Baki Kitabevi, Adana.
- Zaim, S. (1997). Çalışma Ekonomisi, Filiz Kitabevi, İstanbul.